

Chọn giống dê năng suất cao

1. Chọn giống dê năng suất cao

– **Dê Barbari:** Đây là giống dê sữa của Ấn Độ có tầm vóc tương đối nhỏ, màu lông trắng, trắng đốm nâu, sừng đẹp và ngắn, tai mảnh nhỏ và đứng thẳng trên đầu, mặt thẳng, chân yếu. Con đực có râu cầm rậm. Dê Barbari thích nghi tốt với điều kiện nuôi nhốt, nơi thiếu bãi chăn nuôi.

– **Dê Jamunapari:** Đây là giống dê có nguồn gốc từ Ấn Độ, có màu lông trắng tuyền, chân cao, trọng lượng trưởng thành 50-60kg, con đực 70-80kg. Khả năng sinh sản 1,3 con/lứa và 1,3 lứa/năm, cho sữa 1,4-1,6kg/ngày (chu kỳ 180 ngày). Dê phàm ăn, chịu đựng tốt thời tiết nóng.

– **Dê lai giữa giống Saanen, Alpine với Bách thảo, Barbari:** Là nhóm dê được tạo ra từ dê đực Saanen hay Alpine với dê cái Bách thảo hay Barbari, phần lớn có màu lông trắng (với Saanen) và màu lông nâu (với Alpine).

2. Chọn dê làm giống trong trang trại nuôi dê cái

Chọn giống dê có các đặc điểm sau:

- Đầu rộng, hơi dài, rắn chắc, vẻ mặt linh hoạt.
- Cổ dài, mềm mại, có cơ chắc, nổi, nhọn về phía đầu.
- Lưng thẳng, sườn tròn và xiên về phía sau; có một hõm phía trước xương chậu, thể hiện khả năng tiêu hoá tốt.
- Hông rộng và nghiêng đảm bảo cho dê có bầu vú gắn chặt vào phần bụng, những mạch máu lớn nổi rõ ở phía sau vú; khớp mắt cá thẳng tránh cho dê khi đi không làm ảnh hưởng tới các mạch máu trên bầu vú; những núm vú to dài từ 4-6cm nằm vững vàng trên bầu vú. Bầu vú gắn chặt vào phần bụng, gọn về phía trước, thấy rõ các tĩnh mạch (gân sữa) ở phía trước vú, gân sữa chạy từ bầu vú lên tới nách chân trước.

Chọn giống dê để tối ưu hoá năng suất

- Chân trước thẳng, cân đối; hàm khoẻ.
- Khả năng cho sữa trung bình hàng ngày cao, mức sụt thấp, khả năng cho sữa kéo dài.
- Dê cái phải hiền lành, dễ vắt sữa.

3. Chọn dê làm giống, dê đực

Chọn dê đực giống dựa trên dòng giống, khả năng sinh trưởng và phát triển, ngoại hình, tính hăng và đặc biệt là khả năng phối giống thụ thai, phẩm chất đời con sinh ra tốt.

Dê đực giống có đầu ngắn, rộng, tai to dày, dài, cụp xuống. Thân hình cân đối, cổ to, ngực nở, tứ chi khoẻ mạnh, cứng cáp, chắc chắn, hai tinh hoàn đều đặn, to, có phẩm chất tinh dịch tốt.

Chọn con đực để giống từ dê mẹ là dê cao sản, đẻ từ lứa thứ 2 trở đi và đẻ từ 2 con trở lên.

– Dê đực giống hướng sữa

Dê đực có đầu rộng, thân hình cân đối, cổ to, ngực nở, tứ chi khoẻ mạnh, cứng cáp, hai tinh hoàn to và đều đặn, chọn con đực từ con mẹ là dê cao sản từ lứa thứ 2-4 (chọn con đực từ con một) và chọn con đực từ con bố tốt.

– Dê đực giống hướng thịt

Chọn những con có đầu to, cổ khoẻ, thân hình cân đối xương chắc, đùi nổi bắp thịt, khoeo rộng, gân chân khô, hai hòn cà to và đều nhau, dáng điệu nhanh nhẹn, hoạt bát, tính dục hăng. Dê đực phải đảm bảo dòng giống cần dựa vào nguồn gốc và đàn con để đánh giá: bố mẹ đẻ sai, đàn con khoẻ mạnh, chóng lớn.

4. Chọn dê cái hướng sữa

Nên chọn dê cái có đặc điểm: Đầu rộng, hơi dài, cơ chắc khoẻ, vẻ mặt linh động. Hàm dài khoẻ. Cổ dài, mềm mại, nhọn về phía đầu. Lưng thẳng, sườn cong và xiên về phía sau. Chân trước thẳng, cân đối. Hông rộng, hơi nghiêng đảm bảo cho dê cái có bầu vú gắn chặt vào phần bụng. Những mạch máu lớn nổi rõ ở phía sau. Khớp mắt cá thẳng tránh cho dê khi đi không làm ảnh hưởng tới các mạch máu trên bầu vú. Những núm vú to dài từ 4 – 6cm treo vững vàng trên bầu vú, bầu gắn chắc vào phần bụng, gọn về phía trước, thấy rõ các tĩnh mạch ở phía trước bầu vú, gân sữa (tĩnh mạch) chạy từ bầu vú lên tới nách chân trước, gân sữa càng gấp khúc dê càng nhiều sữa.

Ngoài những đặc điểm trên, cần chọn những dê cái đẻ dễ dàng, ăn tốt và dễ vắt sữa.

Dê cái giống hướng thịt: Đảm bảo những đặc điểm ngoại hình sau: thân hình đều đặn, đầu nhỏ và nhẹ, cổ vừa phải, thon, ngực nở và sâu, lưng thẳng và rộng, bộ phận sinh dục nở nang, chân khoẻ, da mềm mại, lông mượt, khi phối giống lần đầu đạt thể trọng từ 18 – 20kg lúc 9 – 10 tháng tuổi.